

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ**

ИНФОРМАТОР 2010



**ПРАВИ ИЗБОР
ФАКУЛТЕТ СА ТРАДИЦИЈОМ**



ДЕКАНАТ ФАКУЛТЕТА

ДЕКАН

Проф. др Евица Петровић
evica@eknfak.ni.ac.rs

ПРОДЕКАНИ

Доц. др Тадија Ђукић
Продекан за материјално-финансијска питања
tadija.djukic@eknfak.ni.ac.rs

Доц. др Дејан Спасић
Подекан за научни рад
dejan.spasic@eknfak.ni.ac.rs

Доц. др Игор Младеновић
Продекан за наставна и студентска питања
igor.mladenovic@eknfak.ni.ac.rs

Адреса: Економски факултет Универзитета у Нишу
Трг краља Александра Ујединитеља 11
18000 Ниш
Србија

Телефони:

Деканат	(+381 18)	528-601 4523-859 (факс)
Институт		528-606 4523-268 (факс)
Секретар		528-667
Савез студената		528-617 и 528-619
AISEC		528-647
Служба за наставна и студентска питања		528-609 и 528-678
П. Фах		121

E-mail: ekonomski@eknfak.ni.ac.rs

Home page: <http://www.eknfak.ni.ac.rs>

**ПОШТОВАНИ СТУДЕНТИ,
ДОБРОДОШЛИ НА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ**

Пред вама је Информатор који вам омогућава да добијете основне информације о Економском факултету у Нишу – о наставном плану, условима за упис, режиму студија и организацији Факултета. Информатор је намењен ученицима средњих школа који су заинтересовани за студије на Економском факултету Универзитета у Нишу и постојећим студентима.



I ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Наставни план Економског факултета у Нишу конципиран је на савременим основама, по угледу на наставне планове факултета економије и менаџмента тржишно развијених земаља.

АКРЕДИТОВАНА ВИСОКОШКОЛСКА ИНСТИТУЦИЈА КОЈА НУДИ ЕКОНОМСКО ОБРАЗОВАЊЕ ЈЕ ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Наставни план Економског факултета у Нишу је максимално усклађен захтевима постављеним болоњским процесом. Према одлуци Наставно-научног већа Економског факултета у Нишу настава се од школске 2007/2008. године одвија по новом наставном плану. Академске студије су организоване по систему 4+1+3 (основне студије у трајању од 4 године, мастер 1 година и докторске студије 3 године). Од школске 2009/2010. године почело је са радом одељење Факултета у Медвеђи.

Основне академске студије

Образовна делатност на Факултету на академским студијама остварује се путем предавања, вежби, семинарске наставе, консултација, стручне праксе, менторског рада, факултативне наставе, итд. У оквиру **основних академских** студија, које трају 4 године (8 семестара), постоји 4 студијских програма. Сви предмети имају недељни фонд од 6 часова (рачунајући и предавања и вежбе) и носе по 7 ЕСПБ (Европски систем преносивих бодова). Сви предмети су једносеместрални, што значи да је укупан фонд часова по предмету 90. Једини изузетак представља настава из страних језика која, према унапред усвојеним принципима, подразумева 2 часа недељно (30 часова по семестру) и носи 2 ЕСПБ. Са семинарским радовима, завршним радом и стручном праксом укупан број ЕСПБ по семестру је 30, тј. 60 ЕСПБ по години студија.

Студијски програми на основним академским студијама су:

- 1. ОПШТА ЕКОНОМИЈА**
- 2. РАЧУНОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ**
- 3. ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ**
- 4. ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ**

На студијском програму Пословно управљање настава се одвија у оквиру четири смера (модула) за које је прва година студија идентична. Са уписом на студијски програм Пословно управљање студент се одмах опредељује за један од следећих смерова (модула):

- 1. МЕНАџМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА**
- 2. МАРКЕТИНГ**
- 3. МЕЂУНАРОДНИ МЕНАџМЕНТ**
- 4. МЕНАџМЕНТ У ТУРИЗМУ**

Завршетком наставних активности на основним академским студијама, студент стиче одговарајуће академско звање у складу са Законом о високом образовању и добија диплому о високом образовању. Основне академске студије се даље настављају на једногодишње дипломске (мастер) студије.

У оквиру **основних академских студија** сваки студијски програм садржи 36 предмета од којих су 24 обавезна и 12 изборна. На првој години студија је седам обавезних предмета и један изборни. На другој години студија је девет обавезних, а један изборни, с тим што су страни језик I и страни језик II предмети са мањим фондом часова и носе по 2 ЕСПБ. На трећој години студија је осам предмета обавезно, док су 2 изборна, а страни језик III и страни језик IV су, као и на другој години, предмети са мањим бројем часова и ЕСПБ. На четвртој години студија је свих осам предмета изборно. Током студија студент има обавезу да уради и два семинарска рада, један завршни рад и стручну праксу.



Завршетком студија студент стиче одговарајуће академско звање у складу са Законом о високом образовању и добија диплому о високом образовању.

Диплома Економског факултета у Нишу нуди широке могућности запошљавања у банкама, осигуравајућим компанијама и привредним друштвима из области трговине, саобраћаја, здравства, просвете, затим у државној администрацији, медијима итд. Потврда за то су и резултати анкете дипломираних студената из септембра 2009. године. Од 212 анкетираних дипломираних студената Економског факултета у Нишу, 110 је у року од шест месеци нашло запослење. Квалитет стечених знања оцењен је просечном оценом 4,05.

Диплома Економског факултета из Ниша је призната како у земљи, тако и у иностранству. Студенти Економског факултета Универзитета у Нишу обављају најодговорније послове у банкама, јавним предузећима, привреди, Влади Републике Србије, Републичкој управи јавних прихода итд. Знања и вештине стечене током студија, омогућили су студентима Економског факултета Универзитета у Нишу наставак усавршавања у многим земљама широм света: Канади, САД, Аустралији, Француској, Италији, Великој Британији, Аустрији, итд. Такође, студенти имају директну проходност на мастер студије на факултетима у Нансију и Клермон Ферану (Француска), Нотингему (Велика Британија), Венецији (Италија), Бечу (Аустрија), Љубљани (Словенија) итд.



**II ШЕМА НАСТАВНОГ ПЛАНА
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ**

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ОПШТА ЕКОНОМИЈА

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Финансијско рачуноводство
3.	Управљање ресурсима предузећа
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Основи филозофије
2. Филозофија економије

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Социологија
2.	Економска географија
3.	Математика
4.	Економске доктрине
5.	Семинарски рад

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Макроекономија
2.	Микроекономија
3.	Међународна економија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Микроекономска анализа
2. Основи организације

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Национална економија
2.	Статистика
3.	Анализа пословних перформанси
4.	Монетарна економија
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Економија јавног сектора
2.	Економика индустрије
3.	Информатика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Политичка економија
2. Економска политика

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Финансијски систем и финансијске институције
2.	Операциона истраживања
3.	Аграрни менаџмент
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Јавне финансије
2. Економске функције

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Маркетинг
2. Економика транзиције
3. Специјална рачуноводства
4. Економија капитала и финансирање развоја
5. Планирање и политика предузећа
6. Електронско пословање

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Економика трговине
2. Други страни језик
3. Стратегијски менаџмент логистике
4. Привредно право
5. Пословне финансије
6. Финансијска и актуарска математика

РАЧУНОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Финансијско рачуноводство
2.	Основи економије
3.	Основи менаџмента
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Математика
2.	Национална економија
3.	Статистика
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Социологија

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Маркетинг
2.	Специјална рачуноводства
3.	Теорија и политика цена
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Основи организације
2. Филозофија економије

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Теорија и анализа биланса
2.	Банкарски менаџмент
3.	Управљачко рачуноводство
4.	Пословне финансије
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Информатика
2.	Специјални биланси
3.	Рачуноводство трошкова
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Трговински менаџмент
2. Економија јавног сектора

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Операциона истраживања
2.	Јавне финансије
3.	Ревизија
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Економске функције
2. Економске доктрине

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни

1. Финансијска тржишта
2. Међународна економија
3. Економија капитала и финансирање развоја
4. Економика траанзиције
5. Електронско пословање
6. Корпоративно управљање

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Стратегијски менаџмент логистике
2. Анализа пословних перформанси
3. Привредно право
4. Стратегијски менаџмент
5. Аграрни менаџмент
6. Индустијски менаџмент

ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Макроекономија
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Основи менаџмента
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Јавне финансије
2.	Монетарна економија
3.	Финансијски систем и финансијске институције
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Социологија
2. Статистика

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Финансијска тржишта
2.	Економика индустрије
3.	Микроэкономија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Управљање ресурсима предузећа
2. Маркетинг

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Математика
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Привредно право
4.	Банкарски менаџмент
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Међународна економија
2.	Информатика
3.	Управљање ризиком и осигурање
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Економска политика
2. Специјална рачуноводства

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Теорија и анализа биланса
2.	Пословне финансије
3.	Економске доктрине
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Анализа пословних перформанси
2. Економске функције

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Корпоративно управљање
2. Електронско пословање
3. Економија капитала и финансирање развоја
4. Управљање људским ресурсима
5. Специјални биланси
6. Економија јавног сектора

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Операциона истраживања
2. Аграрни менаџмент
3. Стратегијски менаџмент логистике
4. Стратегијски менаџмент
5. Економика трговине
6. Финансијска и актуарска математика

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ
МОДУЛ
МЕНАџМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА**

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Планирање и политика предузећа
2.	Маркетинг
3.	Основи организације
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Макроекономија
2. Теорија и политика цена

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Привредно право
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Стратегијски менаџмент логистике
4.	Аграрни менаџмент
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Трговински менаџмент
2.	Информатика
3.	Економија јавног сектора

4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Понашање потрошача
2. Корпоративно управљање

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Стратегијски менаџмент
2.	Индустријски менаџмент
3.	Пословне финансије
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Канали маркетинга
2. Монетарна економија

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Међународна логистика
3. Филозофија економије
4. Управљање људским ресурсима
5. Електронско пословање
6. Управљање интелектуалним капиталом

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Финансијска и актуарска математика
2. Банкарски менаџмент
3. Менаџмент у спољној трговини
4. Маркетинг комуницирање
5. Управљање производњом
6. Операциона истраживања

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ
МОДУЛ
МАРКЕТИНГ**

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Теорија и политика цена
2.	Основи организације
3.	Маркетинг
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Макроекономија
2. Економика индустрије

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Стратегијски менаџмент
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Привредно право
4.	Стратегијски менаџмент логистике
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Трговински менаџмент
2.	Понашање потрошача
3.	Информатика

4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Међународна економија
2. Корпоративно управљање

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Маркетинг комуницирање
2.	Међународни маркетинг
3.	Канали маркетинга
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Пословне финансије
2. Монетарна економија

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Електронско пословање
3. Право ЕУ
4. Међународна логистика
5. Планирање и политика предузећа
6. Економија јавног сектора

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Управљање производњом
2. Менаџмент у спољној трговини
3. Банкарски менаџмент
4. Право међународне трговине
5. Аграрни менаџмент
6. Операциона истраживања

МЕЂУНАРОДНИ МЕНАЏМЕНТ

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи организације
2.	Међународна економија
3.	Регионална географија света
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Маркетинг
2. Економија капитала и финансирање развоја

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Међународни маркетинг
2.	Банкарски менаџмент
3.	Међународно пословно финансирање
4.	Други страни језик
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Информатика
2.	Планирање и политика предузећа
3.	Међународна логистика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Трговински менаџмент

2. Економија јавног сектора

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Монетарна економија
2.	Менаџмент у спољној трговини
3.	Право међународне трговине
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Управљачко рачуноводство
2. Индустијски менаџмент

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Право ЕУ
2. Управљање интелектуалним капиталом
3. Електронско пословање
4. Економика транзиције
5. Филозофија економије
6. Корпоративно управљање

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Економика трговине
2. Финансијска и актуарска математика
3. Привредно право
4. Канали маркетинга
5. Операциона истраживања
6. Аграрни менаџмент

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ
МОДУЛ
МЕНАѢМЕНТ У ТУРИЗМУ**

1. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Основи економије
2.	Основи менаѢмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Туристичка географија са основама туризма
2.	МенаѢмент у туризму
3.	Међународна економија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Основи организације
2. Економска политика

4. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Пословне финансије
2.	Привредно право
3.	Монетарна економија
4.	Економика туризма
5.	Страни језик II

5. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Регионална географија света
2.	Маркетинг

3.	Информатика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Финансијска тржишта
2. Трговински менаџмент

6. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Банкарски менаџмент
2.	Агенцијско пословање
3.	Други страни језик
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Управљачко рачуноводство
2. Аграрни менаџмент

7. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Теорија и политика цена
3. Међународна логистика
4. Филозофија економије
5. Електронско пословање
6. Економија јавног сектора

8. семестар

ПРЕДМЕТИ	
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Операциона истраживања
2. Менаџмент у спољној трговини
3. Међународни маркетинг
4. Маркетинг комуницирање
5. Стратегијски менаџмент
6. Право међународне трговине

III ИНФОРМАЦИЈЕ О БОЛОЊСКОМ ПРОЦЕСУ НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ

На основу примене Закона о високом образовању Републике Србије и стандарда за акредитацију које је прописао Национални савет за високо образовање, у наставни план, режим студија и укупно пословање Економског факултета у Нишу су уграђена одређена решења, битно другачија од досадашње праксе.

Ангажовање студената се мери кредитима (ЕСПБ – европски систем преносивих бодова). Један кредит (1ЕСПБ) означава 25 до 30 сати ангажовања студента (било да је реч о предавањима, вежбама, самосталном раду код куће, раду у групи и сл.). У току једне школске године студент је дужан да освоји 60 ЕСПБ или 30 ЕСПБ по семестру. Након положеног испита студент осваја одговарајући број ЕСПБ који је независан од оцене. Другим речима, студент са свим положеним испитима са прве године има укупно 60 ЕСПБ без обзира на то да ли има све десетке или све шестике на испитима.

На Економском факултету у Нишу сви испити су једносеместрални, носе 7 ЕСПБ и подразумевају 6 часова предавања и вежби недељно. Једини изузетак су страни језици који имају фонд од 2 часа и носе 2 ЕСПБ. Кредити се такође добијају и за семинарске радове, завршни рад и стручну праксу. Трећина предмета је изборна што значи да студент сам профилише своје образовање према личном опредељењу.

Коначна оцена на испиту се формира на основу укупне активности студента током семестра. На основу Правилника о полагању испита усвојеног од стране Наставно-научног већа Економског факултета у Нишу, оцена зависи од предиспитних и испитних активности које укупно носе 100 поена. Предиспитне активности чине: предавања, вежбе, колоквијуми итд. Оне носе максимално 50 поена (предавања носе 20 поена, вежбе 10 поена, а на колоквијуму се може максимално освојити 20 поена). Студент је обавезан да изађе и на испит који носи максимално 50 поена. Структура оцене према поенима је следећа:

ОЦЕНА	ЗНАЧЕЊЕ	БРОЈ ПОЕНА
5 (пет)	Није положио	до 54
6 (шест)	Довољан	55 – 64
7 (седам)	Добар	65 – 74
8 (осам)	Врло добар	75 – 84
9 (девет)	Одличан	85 – 94
10 (десет)	Изузетан	95 – 100

Број ЕСПБ кредита одређује и максимум обавезне литературе из које се спрема испит. Правилником о учбеницима на Економском факултету у Нишу одређен је максимални обим литературе (према унапред дефинисаном формату) од 450 страна. Професори су такође обавезни да дају списак питања за испит. За упис наредне године студија самофинансирајућим студентима неопходно је да освоје 37 ЕСПБ. Студентима који се финансирају из буџета Републике Србије је (према одлуци Скупштине Републике Србије из октобра 2008. године) за упис наредне године студија неопходно да остваре 60 ЕСПБ у школској 2010/2011 години.

У оквиру евалуације на крају сваког семестра студенти оцењују рад професора у датом семестру. Ова оцена је битна како за самог професора, тако и за Факултет у процесу контроле квалитета наставног процеса.

Све поменуте, и многе друге активности дефинисане су стандардима за обезбеђење квалитета које је Наставно-научно веће већ усвојило и који су објављени на сајту Факултета. За студенте су најзначајнији стандарди за обезбеђење квалитета наставе, стандарди за обезбеђење квалитета рада службе за студентска питања, Правилник о полагању испита, Правилник о раду библиотеке итд.

Систем кредита би требало да омогући мобилност студената како у Србији тако и у иностранству. Студент може да један или више семестара заврши на неком другом факултету, врати се на Економски факултет у Нишу и заврши студије. Примери ове праксе су одласци студената Економског факултета Универзитета у Нишу на један или два семестра у Француску, Италију, Словенију, најчешће током мастер студија. Мобилност је подржана и пројектима које Економски факултет у Нишу реализује са другим факултетима из земље и иностранства. У завршној фази су следећи TEMPUS пројекти:

- о реформи мастер студија (са факултетима из Беча (Аустрија), Братиславе (Словачка), Кракова и Жешова (Пољска) и Удина (Италија));

- о билатералном мастер програму *International Business Development* са високом школом из Клермон Ферана (Француска).

- о научној сарадњи и размени студената и професора са Економским факултетом из Венеције (Италија)

Ови пројекти отварају могућности и за мобилност студената и њихово усавршавање у иностранству.

IV УПИС НА ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

У прву годину основних студија могу се уписати:

- Кандидати који имају средње образовање у четворогодишњем трајању економске струке или завршену гимназију;
- кандидати који имају средње образовање у четворогодишњем трајању других струка ако су у претходном образовању савладали програме од значаја за ове студије и то: Политичке економије (Основи економије), Економике предузећа, Националне економије и Статистике.

Страни држављани који имају средње образовање у четворогодишњем трајању могу конкурисати за упис у I годину основних студија ако владају српским језиком и ако поднесу доказ о здравственом осигурању, уз услов да плаћају трошкове студија.

Пријемни испит

Кандидати који конкуришу за упис у I годину студија полажу пријемни испит из два предмета, по избору, од следећа четири понуђена:

- **Основи економије (Политичка економија),**
- **Пословна економија (Економика предузећа),**
- **Математика и**
- **Социологија**

Пријемни испит обухвата програмске садржаје који су изучавани у средњој школи у четворогодишњем трајању. Факултет ће припремити посебне приручнике за сваки од предмета из којих се може спремати пријемни испит. Приручници ће моћи да се набаве на скриптарници Економског факултета.

Избор кандидата за упис у I годину основних студија обавља се према резултатима постигнутим на пријемном испиту и према општем успеху постигнутом у средњој школи, а на основу ранг листе која се сачињава према укупном броју бодова сваког кандидата. Кандидат може освојити највише 100 бодова.

Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена из свих предмета у првом, другом, трећем и четвртом разреду помножен са 2. По овом основу кандидат може стећи најмање 16 а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи се заокружује на две децимале.

Резултат који кандидат постигне на пријемном испиту оцењује се од 0 до 60 бодова заокруживањем на две децимале.

Пријемни испит за упис у I годину основних студија организује се независно од броја пријављених кандидата.

Факултет утврђује јединствену ранг листу за кандидате који се финансирају из буџета и оне који плаћају школарину. Место на јединственој ранг листи и број укупно постигнутих бодова одређују да ли кандидат може бити уписан у прву годину основних студија, као и да ли ће бити финансиран из буџета или ће плаћати школарину.

Кандидат може бити уписан на терет буџета ако се налази на јединственој ранг листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета, који је одређен конкурсом, и има више од 51 бода.

У случају да два кандидата имају исти број бодова на ранг листи они остварују иста права. На пример, ако је један од двоје студената са истим бројем бодова на јединственој ранг листи на последњем месту које остварује право финансирања из буџета, а други на првом месту које је предвиђено за самофинансирање, оба студента ће бити уписана за финансирање из буџета.

Кандидат који плаћа школарину може бити уписан уколико се на јединственој ранг листи налази на позицији до броја одобреног за упис кандидата који плаћају школарину који је одређен конкурсом и има више од 30 бодова. Број студената који ће се финансирати из буџета, као и број студената који ће се самофинансирати до месеца маја одређује Национални савет за високо образовање и Министарство просвете Републике Србије.

Ако се кандидат који је остварио право на упис по конкурс уместо њега другог кандидата, према редоследу на јединственој ранг листи. У процесу акредитације Економском факултету у Нишу је одобрен упис 800 студената (буџетских и самофинансирајућих) на прву годину студија. У школској 2009/2010 из буџета било финансирано 300. Одлуку о броју студената који се финансирају из буџета треба да потврди Национални савет за високо образовање (априла или маја 2010. године).

На Универзитету у Нишу Економски факултет уписује највећи број студената. На пријемном испиту у 2009. години за остваривање права на финансирање из буџета је било неопходно остварити 92,46 поена (збир успеха из средње школе и резултата са пријемног испита).

Документација потребна за пријављивање на конкурс

Кандидати приликом пријављивања на конкурс подносе следећу документацију:

1. **пријаву за конкурс** (купује се на скриптарници)
2. **извод из матичне књиге рођених**
3. **сведочанства свих разреда средњег образовања (оригинал)**
4. **сведочанство (диплому) о завршном испиту (оригинал)**
5. **доказ о уплати накнаде за полагање пријемног испита** (уплата се врши у одговарајућем износу на жиро рачун Економског факултета у Нишу бр. **840-1683666-17**)
6. **доказ о уплати накнаде за полагање допунских испита** (уплата се врши на поменути број жиро рачуна у одговарајућем износу).

Кандидати су дужни да на полагање испита понесу **личну карту или пасош**.

Упис држављана Србије који су средњу школу завршили у иностранству

Држављани Србије који су средњу школу завршили у иностранству, конкуришу за упис у прву годину основних студија, по претходно обављеној нострификацији њихових сведочанстава стечених у иностранству.

Држављани Србије који су завршили средњу школу у иностранству уписују се под истим условима као и други кандидати.

Упис кандидата са стеченим вишим и високим образовањем

Кандидати са стеченим вишим, односно високим образовањем могу се уписати у прву годину студија, без полагања пријемног испита, у статусу самофинансирајућег студента.

О признавању испита положеним на другим факултетима одлучују предметни наставници на основу захтева које студенти подnose након извршеног уписа.

Упис страних студената

На прву годину основних студија Факултета може се уписати неограничен број кандидата страних држављана. Кандидат - страни држављанин, приликом пријављивања на конкурс, подноси нострификовану диплому о завршеној средњој школи у четворогодишњем трајању.

Пре уписа кандидат - страни држављанин је дужан да Факултету поднесе доказе:

- да је здравствено осигуран за школску годину коју уписује;
- да влада српским језиком, што доказује уверењем овлашћене комисије.

Припремна настава за пријемни испит

Факултет сваке године организује припремну наставу из предмета који се полажу на пријемном испиту. Кандидати који желе да похађају припремну наставу требало би да уплате на жиро рачун Факултета (**840-1683666-17**) одговарајући износ.

Припремна настава организује се између завршетка наставе у средњој школи и пријемног испита на Факултету (средином јуна), а изводе је наставници и сарадници Факултета. Пријаве за похађање припремне наставе подносиће се у року који ће бити накнадно објављен у средствима јавног информисања.

Техника полагања пријемног испита

- Пријемни испит организује и спроводи Комисија за упис студената.
- Пријемни испит се полаже истог дана и у исто време из оба предмета које је кандидат одабрао и пријавио.
- Пријемни испит из оба предмета траје 3 сата, (4 школска часа).
- У току испита кандидат самостално решава све задатке и даје одговоре. Свако одступање од тих норми или коришћење недозвољених средстава повлачи удаљавање са испита.
- Питања у тесту су конструисана на три начина:
 - Затворена (са датим модалитетима одговора),
 - Отворена (дато је само питање, а остављен је простор за одговор).

У првом случају кандидати су дужни да пронађу тачне одговоре међу понуђеним модалитетима и да их заокруже. (Код једног питања може да буде један, два или више тачних одговора међу понуђеним модалитетима).

У другом случају треба дати што прецизнији и што краћи одговор на постављено питање.

Питања код којих су вршене исправке одговора, односно где се не може видети јасан и недвосмислен одговор - неће се узети у обзир.

Простор за питања на која кандидат није дао одговор обавезно се прецртава дијагоналном линијом.

Након завршетка испитног задатка, задатак се шифрира и тако шифриран оцењује од стране испитне комисије. Кандидати су обавезни да на полагање пријемног испита са собом понесу личну карту или пасош.

У прилогу на крају ове брошуре дати су текстови испитних задатака са пријемних испита у претходним годинама, као и литература за припремање пријемног испита.

Упис кандидата који су примљени на конкурс

Упис кандидата који су примљени на конкурс врши се подношењем следеће документације - образаца:

- **оригинална документа** (већ достављена приликом пријављивања)
- **два обрасца ШВ-20** (купује се на скриптарници)
- **индекс** (купује се на скриптарници)
- **матични лист** (купује се на скриптарници)
- **2 фотографије формата 4 x 6 cm**
- **доказ о уплати накнаде за студије** (ако плаћају школарину) на жиро рачун Факултета (840-1683666-17) за одговарајући износ.
- **семестрална уплата**
- **уговор за самофинансирајуће студенте**

Календар пријемног испита

Већину датума у вези са уписом студената одређује Министарство просвете па смо у могућности да дамо само оквирне термине за поједине фазе пријемног испита:

Припремна настава се организује између завршетка наставе у средњим школама и пријемног испита. То је најчешће трећа или четврта недеља месеца јуна.

Пријава за полагање пријемног испита се обавља у три дана, најчешће након 20. јуна.

Након уношења података о пријављеним кандидатима и сабирања поена из средње школе, на огласној табли и сајту Факултета се објављује листа студената пријављених за полагање пријемног испита.

Пријемни испит се за све кандидате организује у једном дану, најчешће између 30. јуна и 3. јула).

Најкасније пет дана након пријемног испита се објављује прелиминарна ранг листа у којој су збирно приказани укупни остварени поени и појединачно поени остварени у средњој школи и поени остварени на пријемном испиту. Током наредна два дана кандидати који су полагали пријемни испит могу погледати свој рад и евентуално уложити приговор. Приговоре разматра предметни наставник

и комисија која може извршити корекцију уколико се констатује грешка у евидентирању тачних одговора или сабирању поена.

Након анализе свих приговора објављује се коначна ранг листа која се више не може мењати и по којој се врши упис студената. Упис на прву годину студија се најчешће обавља између 10. и 15. јула. Студенти који су на ранг листи ранжирани до позиције одобрене за студирање на терет буџета не плаћају школарину, а остали се уписују као самофинансирајући.

Уколико се након завршетка уписа неко од студената који је остварио право финансирања из буџета не појави са документацијом за упис на прву годину студија, линија која разграничава буџетске од самофинансирајућих студената се помера за број упражњених места. Ово клизање листе се обавља крајем радног дана у којем се завршава упис на прву годину студија.

Упис у наредну годину студија

Студент се уписује у наредну годину студија сваке школске године. Упис се врши најкасније до почетка наредне школске године.

Студент може уписати наредну годину студија са:

- освојених 60 ЕСПБ за студенте који се финансирају из буџета
- освојених 37 ЕСПБ за самофинансирајуће студенте

Студент који се финансира из буџета задржава тај статус под условом да не понови ни једну годину у току студија.

Ако студент који се финансира из буџета понови годину студија, сноси трошкове студија за поновљену годину у висини коју одређује декан Факултета.

Самофинансирајући студент који у предвиђеном року освоји 60 ЕСПБ има право да на лични захтев пређе на финансирање из буџета. Број буџетских студената се, према Закону о високом образовању, у наредној години студија може увећати за 20%. Уколико је већи број студената остварио право преласка на буџет прави се ранг листа, а два основна критеријума су број положених испита (закључно са октобарским испитним роком) и просечна оцена.

Остваривање наставног плана и програма

а) Предавања и вежбе

Предавања и вежбе почињу 1. октобра, а завршавају се 30. маја наредне године.

Студенти су обавезни да похађају часове предавања и вежби. Присуство студента предавањима и вежбама потврђује предметни наставник потписом у индексу. Без овог потписа студент не може оверити семестар.

Веће Факултета за сваку школску годину утврђује за сваки предмет из наставног плана, уџбеник, скрипту и другу обавезну литературу.

Потребна литература може се набавити куповином у скриптарници Факултета или учлањењем у библиотеку Факултета. **Уџбенике чији је издавач Економски факултет Ниш, самофинансирајући студенти добијају бесплатно, а студенти који се финансирају из буџета их могу купити по регресивној цени.**

б) Консултације

Наставници и сарадници организују консултације као помоћ студентима у савладавању и утврђивању пређеног градива, за проверавање знања и објашњење појединих појмова. Термини консултација истакнути су на огласној табли Факултета и кабинету наставника.

в) Семинарска настава

Студенти су обавезни да на првој години ураде и два семинарска рада. Потврда о положеним испитима и урађеним семинарским радовима се подноси приликом уписа друге године. Потврду представљају унете оцене и ЕСПБ у индекс.

Радам семинарске наставе руководи предметни наставник или сарадник. Успешно урађен семинарски рад оцењује се са "прихваћен" и подаци о раду евидентирају се у индексу.

г) Стручна пракса

На четвртој години студија организује се стручна пракса, која се изводи у предузећу, односно установи, под руководством предметног наставника.

Стручну праксу студенти обављају за време зимског распуста, између VII и VIII семестра. Студенти на стручној пракси проводе 10 радних дана, у оквиру које обрађују претходно задату тему.

Пре овере VIII семестра предметни наставник, потписом у индексу, потврђује да је студент уредно похађао стручну праксу.

в) Испитни рокови

Редовни испитни рокови су:

Јунски рок који траје од 05. јуна до 05. јула.

Септембарски рок који траје од 25. августа до 15. септембра.

Октобарски рок који траје од 20. септембра до 05. октобра.

Јануарско-фебруарски рок који траје од 21. јануара до 14. фебруара.

Априлски рок који траје од 15. априла до 30. априла.

Студенти који су обновили упис године могу полагасти испите из обновљене године у свим редовним и ванредним испитним роковима.

Обрасци испитних пријава могу се набавити у скриптарници Факултета.

На предлог Студентског парламента стручна служба сачињава распоред полагања испита у испитном року и истиче га на огласним таблама.

з) Завршни рад

Студент је обавезан да на крају студија напише и одбрани завршни рад.

Студент може узети тему завршног рада почев од VIII семестра.

Пријава теме завршног рада обавља се на посебном обрасцу који се добија у стручној служби за студентска питања.

Назив теме завршног рада и комисију пред којом се брани завршни рад одређује надлежна Катедра.

Студент који изврши све наставне обавезе и изради завршни рад, подноси завршни рад ментору. На предлог ментора заказује се одбрана завршног рада.

Одбрана завршног рада је јавна.

Након јавне одбране завршног рада се издаје потврда о дипломирању у року од 7 дана, а два пута годишње Факултет организује свечану доделу диплома.

IV НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Комплетан процес наставе на Економском факултету у Нишу обавља 88 наставника и сарадника који су запослени на овој високошколској институцији. Од тога је 65 наставника, 10 асистената, 11 сарадника у настави и 2 предавача. Осим часова предавања и вежби сви наставници и сарадници имају одређен термин за консултативну наставу. У предвиђеним терминима наставници и сарадници обављају

индивидуалну (консултативну) наставу са сваким заинтересованим студентом појединачно.

Наставници и асистенти Економског факултета у Нишу су и аутори уџбеника који се користе у наставном процесу. Неки од тих уџбеника се користе и на другим факултетима.



V СЛУЖБЕ ФАКУЛТЕТА

Квалитетно обављање образовне и научне делатности подржано је радом одговарајућих стручних служби Факултета, које су организоване у оквиру Секретаријата Факултета.

Секретаријат у своме саставу има следеће стручне службе:

- стручну службу за опште послове,
- стручну службу за студентска и наставна питања,
- стручну службу за материјално-финансијско пословање,
- стручну службу центра за економска истраживања и
- стручну службу библиотеке са читаоницом и документацијом.

Рад свих служби је регулисан стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета. Тим стандардима је дефинисан начин решавања свих проблема који се могу јавити у процесу наставе, пријаве и полагања испита, добијања студентског кредита итд. Сви стандарди за обезбеђење квалитета се могу добити у библиотеци, а налазе се се и на сајту Факултета.

VI МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Економски факултет у Нишу има веома плодну међународну сарадњу са низом високошколских институција у Европи. У ту сарадњу су укључени и студенти који посећују летње школе економије, уписују мастер студије, обављају међународну размену итд. Међународна сарадња је успостављена са факултетима и универзитетима из: Француске, Италије, Немачке, Русије, Украјине, Пољске, Бугарске, Македоније, Грчке итд. За студенте су посебно интересантне летње школе и студирање једног или више семестара на неком од Факултета у иностранству. Већ 10 година наши студенти су редовни учесници летње школе међународне економије коју организује Национални универзитет Доњецк из Украјине. Ова летња школа је посебно интересантна јер је посећују студенти економије из целог света.

Студенти Економског факултета у Нишу већ неколико година организују међународну летњу школу економије. Она је прилика и за презентацију самог Факултета, али и града Ниша код студената који долазе из различитих крајева Европе.



Пре неколико година започета је и међународна сарадња у виду размене студената. Студенти Економског факултета у Нишу су одлазили и одлазе на дошколовање (мастер студије) у Нансију и Клермон Ферану (Француска), Нотингему (Велика Британија), Венецији (Италија). У најави је иста врста сарадње и са Љубљаном (Словенија), Краковом (Пољска) итд.

Такође, и Економски факултет је домаћин студентима из иностранства. У школској 2008/2009 години, гости факултета су били студенти из Белгорода (Русија). У плану је и гостовање наших студената на Белгородском државном технолошком универзитету са којим Економски факултет у Нишу има плодну сарадњу.

VII БИБЛИОТЕКА

На Факултету постоји Библиотека намењена потребама научног и образовног рада. Библиотечким фондом користе се наставници и сарадници, студенти и други корисници.

Библиотечки фонд има око 35.000 књига, и претплаћен је на више од 100 домаћих и страних часописа.

Комплетан уџбенички материјал за спремање испита на основним студијама студенти могу наћи у библиотеци Економског факултета. У саставу библиотеке је и студентска читаоница намењена самосталном раду студената.



У библиотеци је на располагању студентима по 10 примерака свих уџбеника који се користе у настави на основним академским студијама. Неки од тих примерака се могу узети на дужи временски период, а неки морају бити стално на услузи и могу се користити најдуже један дан. Остала библиотечка литература се може користити за израду семинарских радова, завршног рада итд.

Комплетан библиотечки фонд је евидентиран у електронској бази података, па се путем претраживача који је у библиотеци на услузи студентима, може лако сазнати чиме библиотека располаже на задату тему.

VIII ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Економски факултет у Нишу је у потпуности опремљен информатичком опремом, како персоналним рачунарима, тако и информационом мрежом која је повезана са универзитетским информационом системом. За потребе студената опремљене су две информатичке учионице (једна са 40 и друга са 24 рачунара). У овим учионицама се изводи настава из информатичких предмета, али студенти имају могућност и за самосталан рад.



На захтев студената и других корисника Факултет издаје међународно признату диплому за рад на рачунару познатију под скраћеницом *ECDL*. Економски факултет у Нишу има лиценцу за издавање ове дипломе. Наглашавамо да је настава из предмета информатика конципирана тако да у потпуности пружа знања неопходна за добијање ове дипломе.



IX СТУДЕНТСКИ ПАРЛАМЕНТ И СТУДЕНТСКИ СТАНДАРД

Студентски парламент је орган Факултета, чији је циљ остваривање права и заштита интереса студената. Успостављање Студентског парламента је једна од основних претпоставки за активно учешће студената у раду Факултета и њихово третирање као равноправног партнера заједно са државом и професорима. Право да бирају и буду бирани у Студентски парламент имају сви студенти на Факултету.

У актуелном сазиву Студентског парламента Економског факултета Студентска асоцијација Економског факултета (САЕФ) има 15 мандата, а Савез студената 5 мандата. Студентски парламент има председника, потпредседника, секретара и ресоре. У оквиру Студентског парламента постоје Ресор за наставу и испите, Ресор за студентски стандард, Ресор за праксу, семинаре и међународну размену, Ресор за маркетинг и односе с јавношћу, Ресор за културу и часопис, Ресор за спорт и Ресор за ИТ.



Поред Студентског парламента, постоји и институција Студента продекана који заступа интересе студената у Деканату факултета и тиме олакшава и побољшава комуникацију на релацији студент – Деканат Факултета.

На Факултету делују три студенске организације општег типа Студентска асоцијација Економског факултета (САЕФ), Савез студената Економског факултета (ССЕФ) и Студентска унија Економског факултета (СУЕФ).



Студентска асоцијација Економског факултета (САЕФ) је у сарадњи са Студентским парламентом у прошлој школској години организовао велики број предавања

стручњака из света бизниса и државне администрације попут Милке Форцан, потпредседнице Делта Холдинга, др Драгутина Радосављевића, директора Пореске управе Србије; Милоша Бугарина, председника Привредне коморе Србије; Млађана Динкића, Министра за економију и регионални развој... Поред тога САЕФ се бави и организацијом семинара и пружањем пракси студената.



На Факултету делује и AIESEC. AIESEC је међународно удружење студената економских факултета и факултета менаџмента. Локални комитет AIESEC-а у Нишу постоји и ради од 1968. године. Преко AIESEC-а студенти остварују сарадњу са својим колегама у иностранству. Основни пројекти су размена студената и организовање семинара и предавања из економских и других наука, пружање помоћи студентима нашег Факултета при запослењу, рад у виртуелним предузећима у циљу боље примене стечених знања у пракси итд....



На Факултету постоји Клуб студената. Клуб ради сваког радног дана од 9-18 часова. У њему се преко дана студенти окупљају у паузама и другим слободним тренуцима, док се у вечерњим часовима одржавају студентске журке .

Х ПРИЛОГ

Литература за припремање пријемног испита

ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ (ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА)

- Д.Китановић, Н.Голубовић и Д.Петровић: «Приручник за полагање класификационог испита из Предмета Политичка економија (Основи економије)», Економски факултет, Ниш, 2008.
- Д. Богдановић и Г.Иванишевић: »Основи економије», уџбеник за први разред економске школе, 2006. год.
- Д.Драгишић, Б.Илић, Б.Медојевић, М.Павловић: »Основи економије», уџбеник за други разред економске школе, 2005. год.

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА (ЕКОНОМИКА ПРЕДУЗЕЋА)

- Н.Фигар,Р.Милојевић: Пословна економија, приручник за припрему пријемног испита, Економски факултет, Ниш, 2006
- Б.Ставрић, Б.Пауновић и П.Бојовић: »Пословна економија», уџбеник за први разред економске школе, 2006. год.

СОЦИОЛОГИЈА

- Петар Хафнер, «Приручник за полагање пријемног испита из Социологије», Економски факултет, Ниш, 2010.
- М.Митровић и С.Петровић: «Социологија», уџбеник за трећи разред стручних школа и четврти разред гимназије, «Завод за уџбенике и наставна средства», Београд, 2006.

МАТЕМАТИКА

- С.Богдановић, М.Милојевић, Ж.Поповић, Н.Стојковић: «Збирка задатака из Математике за пријемни испит на Економском факултету у Нишу», Ниш, 2009.
- В.Богославов: «Збирка задатака из Математике I», 2002.
- В.Богославов: «Збирка задатака из Математике II», 2002.

**Примери испитних задатака за полагање
класификационог испита**

**ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ
(ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА)**

1. **Политичка економија се као самостална наука јавља у:**
 - a) XIII веку
 - b) XI веку
 - c) **XVIII веку**

2. **Најзначајнији представници класичне школе економске мисли су:**
 - a) Карл Маркс и Фридрих Енгелс
 - b) **Адам Смит и Давид Рикардо**
 - c) Милтон Фридман и Џон Мајнард Кејнс

3. **Који су основни фактори (чиниоци производње)?**

Основни фактори (чиниоци) производње су:

 - радна снага
 - средства за рад
 - предмети рада

4. **Национални доходак се распоредјује, односно наменски дели на:**
 - a) амортизацију и акумулацију
 - b) **акумулацију и личну потрошњу**
 - c) амортизацију и личну потрошњу

5. **Које су основне фазе друштвене репродукције?**

Фазе јединственог процеса друштвене репродукције су:

 - материјална производња
 - расподела
 - размена
 - потрошња

6. **Наведи основна својства робе.**
 - употребна вредност
 - вредност

7. **Наведи историјске облике изражавања вредности робе (историјски облици прометне вредности).**
 - прост или случајан облик вредности
 - развијени облик вредности
 - општи облик вредности
 - новчани облик вредности

- 8. Основне функције новца су:**
- новац као мера вредности
 - новац као средство промета
 - новац као средство плаћања
 - новац као благо
 - светски новац
- 9. Како се инфлација дели са становишта узрока?**
- инфлација тражње
 - инфлација понуде
- 10. Наведи основне функције тржишта.**
- информативна
 - селективна
 - алокативна
 - дистрибутивна
- 11. Тражња је еластична када:**
- а) мале промене у цени доводе до великих промена у понудјеној количини робе
 - б) мале промене у цени доводе до великих промена у траженој количини робе
 - в) промене у цени уопште не доводе до промена у траженој количини робе
- 12. Шта су гранични (маргинални) трошкови производње?**
Гранични трошкови производње су трошкови фактора производње који настају приликом производње додатне (граничне) јединице производа.
- 13. Профит се под утицајем развоја зајмовног капитала дели на:**
- а) предузетничку добит и камату
 - б) камату и дивиденду
 - в) предузетничку добит и ренту
- 14. Наведи основне облике монополских удружења измедју грана?**
комбинат, концерн, конгломерат
- 15. Који су основни облици земљишне ренте?**
- апсолутна рента
 - диференцијална рента

ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА (ЕКОНОМИКА ПРЕДУЗЕЋА)

Напомене:

-Питања су отвореног, затвореног и комбинованог типа. На питања отвореног типа треба уписати тачан одговор; код питања затвореног типа треба заокружити тачан одговор; код питања комбинованог типа дато је више одговора, али се међу њима не налази тачан одговор те га треба дописати.

-Свако питање је бодовано максимално са два бода, али ће се вредновати и делимично тачни одговори.

-Одговори треба да буду кратки и јасни (недвосмислени). Исправљани одговори се не бодују.

1.Шта изучава микроекономија?

Микроекономија изучава економско понашање појединих економских субјеката, пре свега предузећа и индивидуалних потрошача.

2.Како се деле носиоци привређивања према броју лица која обухватају:

- а) на појединачне и групне,**
- б) на просте и сложене,**
- ц) на једночлане и вишечлане.**

Према броју лица која обухватају, носиоци привређивања се деле на појединачне и групне.

3.Када се обезбеђује континуитет пословања предузећа?

Континуитет пословања предузећа се обезбеђује када су средства за производњу, одговарајуће врсте и обима, правремено стављена на располагање радницима.

4.Који су уобичајени критеријуми за разврставање предузећа према величини:

- а) број запослених радника и вредност средстава предузећа,**
- б) број запослених радника и укупан годишњи добитак предузећа,**
- ц) вредност средстава предузећа и његов укупан годишњи приход,**
- д) број запослених радника.**

Уобичајени критеријуми за разврставање предузећа према величини су: број запослених радника, вредност средстава предузећа, укупан годишњи приход предузећа и укупан годишњи добитак предузећа.

5. Који је критеријум вертикалне поделе рада?

Критеријум вертикалне поделе рада је улога коју поједине активности имају у дефинисању и остварењу циљева предузећа.

6. Како се деле средства предузећа према намени:

- а) на пословна средства и средства резерви,**
 - б) на основна и обртна средства,**
 - ц) на пословна средства и средства посебних намена,**
 - д) на пословна средства и средства заједничке потрошње.**
- Према намени, средства предузећа се деле на пословна средства и средства посебних намена.

7. Наведите појавне облике обртних средстава предузећа у облику ствари:

- а) предмети рада,**
- б) новац,**
- ц) готови производи предузећа,**
- д) материјал за израду.**

Основни појавни облици обртних средстава предузећа у облику ствари су предмети рада и готови производи предузећа.

8. Како се деле основна (стална) средства према степену употребљивости?

Према степену употребљивости, основна (стална) средства се деле на: основна средства у припреми, основна средства у употреби, основна средства у резерви и основна средства у неупотребљивом стању.

9. Који је доминантни циљ класификовања трошкова?

Доминантни циљ класификовања трошкова је да се омогући ефикасно управљање трошковима, односно да се делује на њихову структуру, величину и динамику.

10. Како се зову трошкови који се мењају спорије од промена обима производње:

- а) варијабилни трошкови,**
- б) пропорционални трошкови,**
- ц) прогресивни трошкови.**

Трошкови који се мењају спорије од промена обима производње називају се дегресивни трошкови.

11. Шта је центар трошкова?

Центар трошкова је организациона јединица чије пословање се контролише на основу трошкова пословања.

12.Шта је циклус ангажовања:

- а) време које средства проведу у новчаним облицима,**
- б) време које средства проведу у материјалним (робним) облицима,**
- ц) време које средства проведу у новчаним и материјалним (робним) облицима.**

Циклус ангажовања је време које средства проведу у натуралним (робним) облицима.

13.Каква је разлика између трошкова елемената репродукције и укупних расхода предузећа?

Укупни расходи предузећа су, најчешће, већи од трошкова елемената репродукције за износ других новчаних издатака, као што су камате на узете кредите, ванредни расходи и сл., односно:

$УР > Т$; $УР$ – Укупни расходи предузећа; $Т$ – Трошкови елемената репродукције

14.Који су стандарди за упоређивање остварених резултата пословања предузећа?

Остварени резултати пословања предузећа могу се упоређивати са: оствареним резултатима предузећа из претходног периода, планираним резултатима предузећа, нормираним величинама, улагањима елемената репродукције и резултатима конкуренције.

15.Који су парцијални економски принципи пословања предузећа:

- а) продуктивност и економичност,**
- б) продуктивност и ликвидност,**
- ц) ликвидност и рационалност.**

Парцијални економски принципи пословања предузећа су: принцип продуктивности, принцип економичности и принцип рентабилности.

СОЦИОЛОГИЈА

1. Који приступ предмету истраживања карактерише макросоциологију?

За макросоциологију је карактеристичан тзв. глобални социолошки приступ свакој друштвеној појави.

2. Одредите појам Социологије.

Социологија је општа, теоријска и основна наука о друштву као целини свих друштвених појава.

3. Наведите три постулата (принципа) функционализма према Роберту Мертону.

- постулат функционалног јединства друштва,
- постулат универзалне функционалности,
- постулат функционалне неопходности.

4. Одредите појам социолошког закона.

Социолошки закон је језички прецизан и логички исправан став (исказ) о објективно постојећим, општим, нужним, суштинским и релативно сталним везама и односима међу друштвеним појавама.

5. По чему се разликује научно посматрање од обичног посматрања ланка?

Оно се одвија по: унапред предвиђеном плану, са унапред одређеним циљем (има систематски карактер).

6. Који мислилац је указао и на значај субјективног рационалног разумевања унутарњег значења друштвене појаве за појединце или групе?

Макс Вебер.

7. Наведите битне димензије сваког глобалног друштва.

- а) функционална (хоризонтална),
- б) слојна (вертикално – хијерархијска),
- в) просторна (територијална),
- г) временска (историјска).

8. Шта је друштвени положај?

Друштвени положај је место које припада појединцима и групама у вертикалној структури друштва, односно удео у расподели основних друштвених добара (материјалног богатства, друштвене моћи и друштвеног угледа – престижа).

9. Одредите појам породице.

Породица је примарна био-психо-социјална заједница родитеља и њихове рођене или усвојене деце.

10. Који су историјски облици брака?

- а) групни,
- б) полигамија (полигинија и полиандрија),
- в) моногамни

11. Наведите основне својинске облике у разним друштвима и разним временима.

- а) приватна,
- б) групна (колективна, задружна и акционарска),
- в) државна (јавна).

12. У оквиру које теорије друштва настаје класно-конфликтни модел друштвене структуре?

У оквиру марксистичке теорије друштва.

13. Шта чини темељ друштвеног поретка?

- а) друштвене установе,
- б) друштвене организације,
- в) друштвене групе.

14. Основна типологија друштвених организација.

- а) привредне организације,
- б) политичке организације,
- в) културне организације.

15. Наведите два дијаметрално различита тумачења процеса глобализације.

- а) глобализација као модеран развојни процес,
- б) глобализација као „нови идеолошки мит“.

МАТЕМАТИКА

1) Rešiti nejednačinu $(x - 1)^2 - 4 < 0$.

Kvadriranjem se dobija $x^2 - 2x - 3 < 0$ odakle sledi $x \in (-1, 3)$.

2) Rešiti jednačinu $(x + 1)^2 - 25 = 0$.

$(x + 1)^2 = \pm\sqrt{25}$, pa je $x + 1 = 5$ ili $x + 1 = -5$. Rešenja su $x_1 = 4$ i $x_2 = -6$.

3) Izračunati $(x^n \cdot x^{\frac{1}{n+1}}) : (x^{n^2})^{\frac{1}{n+1}}$.

$$(x^{n+\frac{1}{n+1}}) : x^{\frac{n^2}{n+1}} = x^{\frac{n^2+n+1}{n+1}-\frac{n^2}{n+1}} = x.$$

4) Rešiti iracionalnu jednačinu $x - \sqrt{(x+2)(x-7)} = 4$.

Uslov $(x+2)(x-7) > 0 \iff x \in (-\infty, -2) \cup (7, +\infty)$.

Kvadriranjem $x - 4 = \sqrt{(x+2)(x-7)}$ dobijamo $x = 10$.

5) Rešiti jednačinu $\frac{3x-5}{4} - \frac{4-x}{2} = \frac{9-2x}{6}$.

Množenjem sa 12 dobija se $19x = 57 \iff x = 3$.

6) Rešiti sistem jednačina

$$\frac{x+1}{3} + \frac{y-1}{4} = 4 \quad \wedge \quad \frac{x-2}{3} - \frac{y+7}{3} = -2.$$

Množenjem prve jednačine sa 12 a druge sa 3 dobija se sistem

$$4x + 3y = 47 \quad \wedge \quad x - y = 3 \quad \text{čije rešenje je } x = 8, y = 5.$$

7) Rešiti jednačinu $4x^4 - 17x^2 + 18 = 0$.

Uvođenjem smene $x^2 = t$ dobijamo kvadratnu jednačinu $4t^2 - 17t + 18 = 0$, čija rešenja su $t_1 = 2$, $t_2 = 9/4$.

Odatle dobijamo $x \in \{\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 3/2, -3/2\}$.

8) Odrediti linearnu funkciju $y = f(x)$ tako da je $f(1) = 12$ i $f(-5) = 0$.

Opšti oblik linearne funkcije je $y = ax + b$. Zamenom datih uslova dobijamo sistem

$$a + b = 12 \quad \wedge \quad -5a + b = 0, \quad \text{odakle se dobija funkcija } y = 2x + 10.$$

9) Rešiti nejednačinu $\frac{13}{6} - \frac{x-3}{2} - \frac{7-x}{3} > 0$.

Množenjem sa 6 dobijamo $x \in (-\infty, 8)$.

10) Rešiti jednačinu $(\frac{1}{8})^{2x+1} = 2^{4x}$.

Iz $\frac{1}{8} = 2^{-3}$ dobija se

$$(2^{-3})^{2x+1} = 2^{4x} \iff \text{odakle je } x = -3/10.$$

11) Izračunati vrednost izraza $I = \log 2 + \log 8 - \frac{1}{2} \log 256$.

$$I = \log 2 + \log 2^3 - \frac{1}{2} \log 2^8 = \log 2 + 3 \log 2 - \frac{1}{2} 8 \log 2 = 0.$$

12) Rastaviti na faktore polinom $81x^3 - 3$.

$$81x^3 - 3 = 3((3x)^3 - 1^3) = 3(3x - 1)(9x^2 + 3x + 1).$$

13) Odrediti oblast definisanosti funkcije $\log \frac{2x-1}{3+x}$.

Logaritamska funkcija je definisana za $\frac{2x-1}{3+x} > 0$, odakle je

$$D = (-\infty, -3) \cup (1/2, +\infty).$$

14) Za koju vrednost parametra $m \in R$ kvadratna jednačina

$$x^2 + 6x + m = 0 \text{ ima realna rešenja?}$$

Diskriminata kvadratne jednačine mora da bude nenegativna. Iz uslova $6^2 - 4m \geq 0$ dobijamo $m \leq 9$.

15) Odrediti tačke preseka krivih

$$f(x) = x^3 + 4x^2 + 5x - 30 \text{ i } g(x) = x^3 + 2x^2 + 9x + 18.$$

Iz uslova preseka $f(x) = g(x)$ dobijamo kvadratnu jednačinu $x^2 - 2x - 24 = 0$, čija rešenja su $x_1 = -4$ i $x_2 = 6$. Tačke preseka su $A(-4, -50)$ i $B(6, 360)$.

Надамо се да су Вам понуђене информације из ове публикације помогле да стекнете увид о квалитету услуга које пружа Економски факултет из Ниша. Свим ученицима који се уписују на студије желимо да упишу оно што воле. А ако је то економија онда је

*Економски
факултет у Нишу*

ПРАВИ ИЗБОР

*Факултет са
традицијом*



САДРЖАЈ

I Образовна делатност Факултета	4
II Шема наставног плана	7
III Информације о болоњском процесу.....	21
IV Упис на основне студије	23
V Наставници и сарадници	30
VI Службе Факултета	31
VII Међународна сарадња	32
VIII Библиотека	33
IX Информациони систем	34
IX Студентски стандард и организације	35
X Прилог - литература за припремање пријемног испита	37